

Comisia permanentă de Legi

205/04.05.2026

Parlamentul României

Senat

Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări
XIX/ 119/ 28.04.2026

RAPORT

asupra Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal
(L205/2026)

În conformitate cu prevederile art.70 din Regulamentul Senatului, republicat, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, în data de 30.03.2026, a fost sesizată spre dezbateri, în **fond**, cu **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal (L205/2026)**, având ca inițiator: Negru Corneliu - senator AUR.

Consiliul Legislativ a transmis un aviz favorabil, cu observații și propuneri.

Consiliul Economic și Social a transmis un aviz nefavorabil.

Consiliul Superior al Magistraturii - Comisia nr. 1 - reunită „Legislație și cooperare interinstituțională” apreciază, prin punctul de vedere transmis, că propunerea legislativă nu poate fi adoptată în forma transmisă.

Comisia pentru muncă, familie și protecție socială, Comisia pentru învățământ, știință și inovare, Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități și Comisia pentru tineret și sport au transmis avize negative.

Propunerea legislativă are ca **obiect de reglementare** completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul Penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul instituirii răspunderii penale a minorului care a împlinit vârsta de 12 ani pentru săvârșirea anumitor infracțiuni, dacă se dovedește că a săvârșit fapta cu discernământ.

Totodata, se preconizează eliminarea condiției dovedirii săvârșirii faptei cu discernământ în cazul minorilor cu vârsta între 14 și 16 ani, precum și înăsprirea regimului juridic al măsurilor educative care se pot lua față de minorul care răspunde penal.

Membrii prezenți ai Comisiei juridice, pe parcursul mai multor ședințe, au examinat propunerea legislativă și avizele primite și, în urma dezbaterilor, în data de 4 mai 2026, au hotărât, cu majoritate de voturi ale membrilor prezenți, să adopte un **raport de respingere**.

Astfel cum se preciza și în punctul de vedere al Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), „În cazul infractorilor minori, funcția educativă a intervenției statului prevalează asupra celei punitive, având în vedere faptul că minorul se află într-un proces de formare psihică și morală, iar personalitatea sa nu este definitiv structurată. Conduita infracțională a minorului nu exprimă, de regulă, o atitudine antisocială consolidată, ci este adesea rezultatul imaturității, al influențelor mediului familial sau al anturajului. În consecință, scopul intervenției statului nu trebuie să fie sancționarea severă, ci educarea și responsabilizarea progresivă a copilului. O abordare predominant punitivă riscă să producă efecte contrare, precum stigmatizarea și creșterea riscului de recidivă.

Așadar, se impune evaluarea atentă a riscului ca antrenarea răspunderii penale la vârste fragede să producă mai degrabă consecințe nocive decât beneficii reale pentru societate. Problema centrală nu este aceea de a stabili dacă un minor sub 14 ani a manifestat sau nu discernământ la momentul săvârșirii faptei, ci dacă societatea este pregătită să-și asume responsabilitatea de a sancționa penal un copil pentru lipsa sa de maturitate și, în același timp, să și asigure mecanisme reale, determinate și eficiente de reeducare.”

De asemenea, se apreciază în punctul de vedere al CSM, nu există o fundamentare logică coerentă în ceea ce privește sfera faptelor pentru care ar urma să fie angajată răspunderea penală a minorilor cu vârsta cuprinsă între 12 și 14 ani. Astfel, nu se aduc justificări rezonabile pentru opțiunea de a include în această categorie doar anumite infracțiuni contra persoanei și contra patrimoniului, în timp ce alte infracțiuni, de o gravitate cel puțin similară sau chiar superioară, sunt omise. Cu titlu exemplificativ, desi sunt avute în vedere infracțiuni grave îndreptate împotriva libertății și integrității sexuale, precum violul sau violul săvârșit asupra unui minor, inițiatorul omite alte infracțiuni din aceeași categorie, precum agresiunea sexuală sau agresiunea sexuală comisă asupra unui minor, inclusiv în ipoteza în care aceste fapte au avut ca urmare decesul victimei. Se observă o inconsecvență normativă evidentă chiar și în interiorul aceleiași incriminări: este menționată varianta agravată a infracțiunii de viol asupra unui minor prevăzută la art. 218¹ alin. (3) din Codul penal, însă este omisă varianta și mai gravă, prevăzută la alin. (6) al aceluiași articol, în care fapta a avut ca rezultat moartea victimei. Tot astfel, sunt menționate infracțiunile de tâlhărie și de tâlhărie calificată, prevăzute de art. 233 și art. 234 din Codul penal, însă nu este vizată și varianta agravată a acestor infracțiuni, prevăzută de art. 236 din Codul penal, respectiv dacă aceste infracțiuni au fost urmate de moartea victimei.

Pe de altă parte, se evidențiază și în avizul Consiliului Legislativ, al Consiliului Economic și Social și în punctul de vedere al Consiliului Superior al Magistraturii faptul că, în materia răspunderii penale a minorilor sunt incidente anumite documente internaționale privind prevenirea și combaterea delincvenței juvenile, spre ex. cele aprobate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, îndeosebi cele ale Convenției Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea generală a ONU la 20 noiembrie 1989 și ratificată de România prin Legea nr. 18/1990. În Comentariul general nr. 24 (2019) privind drepturile minorilor în sistemul justiției cu minori al Comitetului pentru drepturile copilului se subliniază că 14 ani este cea mai frecventă vârstă minimă a răspunderii penale stabilită la nivel internațional. De asemenea, Studiul global al Organizației Națiunilor Unite privind copiii privați de libertate recomandă stabilirea vârstei minime a răspunderii penale la 14 ani.

Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări supune votului plenului Senatului prezentul **raport de respingere** și propunerea legislativă.

În raport cu obiectul și conținutul reglementării, **propunerea legislativă** înregistrată cu adresa L205/2026 se încadrează în categoria **legilor organice**, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată, și urmează a fi luată în dezbateră și adoptare potrivit art. 76 alin. (1) din Legea fundamentală.

Potrivit prevederilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, și ale art.92 alin.(7) pct.2 din Regulamentul Senatului, republicat, Senatul este prima Cameră sesizată.

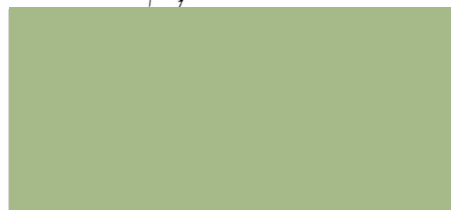
Președinte,

Secretar,

Senator Ion-Cristinel RUJAN

Senator Daniela ȘTEFĂNESCU

Întocmit, consilier parlamentar Camelia Popescu